

Uuden liiton Välimies Hepr. 8:1-13

1. **Sanomamme pääkohta** on siis tämä: Meillä on **sellainen ylipappi**, joka istuu **Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa**.
2. Hän **palvelee** pyhäkössä, siinä **oikeassa ilmestysmajassa**, jonka on **pystyttänyt Herra** eikä ihminen.
3. Jokainen ylipappi asetetaan **uhraamaan lahjoja ja uhreja**. Sen vuoksi on välttämätöntä, että myös meidän **ylipapillamme on jotakin uhrattavaa**.
4. Jos hän olisi maan päällä, hän ei olisi-kaan pappi, koska on jo olemassa niitä, jotka lain mukaan uhraavat lahjoja.
5. He palvelevat Jumalaa pyhäkössä, joka on **taivaallisten kuva ja varjo**, kuten Mooselle ilmoitettiin, kun hänen oli määrä valmistaa ilmestysmaja. Hänelle sanottiin: "Katso, että teet kaiken sen mallin mukaan, joka sinulle näytettiin vuorella."
6. Mutta meidän **ylipapimme** on saanut niin paljon **jalomman viran** kuin on parempi se **liitto**, jonka **välittäjä** hän on ja joka on **perustettu paremmille lupauksille**.
7. Jos tuo ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei olisi etsitty tilaa toiselle.

8. Mutta moittien kansaansa Jumala sanoo: "Kuulkaa! Päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa **uuden liiton**."
9. Se ei ole samanlainen liitto kuin se, jonka tein heidän isiensä kanssa sinä päivänä, jona tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta. Koska he **eivät pysyneet minun liitossani**, en minäkään **heistä välittänyt**, sanoo Herra.
10. Tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä **panen lakini heidän mieleensä ja kirjoitan ne heidän sydämeensä**. Niin **minä olen heidän Jumalansa**, ja he ovat **minun kansani**.
11. Silloin ei kukaan enää opeta lähimmäistään eikä veli veljeään sanoen: "Tunne Herra", sillä he **kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan**.
12. Ja minä **annan anteeksi heidän vääryytensä enkä enää muista heidän syntejään**."
13. Kun hän sanoo "uuden", hän on **julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi**. Mutta mikä vanhenee ja on aikansa elänyt, on **lähellä häviämistään**.

Ihminen liitoissa

Monet elämämme tärkeimmistä asioista liittyvät käsitteeseen "liitto". Sanahan tarkoittaa tietenkin kahden tai useamman asian sitomista yhteen tavalla, jossa kukin osapuoli sopii ehdoista, joiden vallitessa keskinäinen yhteys, yhteistyö, yhteiselämä voi jatkua ja myös tavoista, joilla solmittu liitto voidaan purkaa tai todeta puretuksi. Joihinkin liittoihin pääsyn ehtona voi olla panos tai uhri, jolla ikään kuin maksetaan pääsy liittoon. Esimerkiksi osakas pääsee yhteisomistajaksi yritykseen maksamalla osakkeiden hinnan, avioliittoon astuminen taas merkitsee normaalisti koko omaisuutensa ja ruumiinsakin jakamista toisen kanssa. Usein liitot solmitaan sopimusasiakirjoilla, joilla sitoudutaan tietynlaiseen toimintaan. Sopimuksen ehtopykälä voitaisiin nimittää sen liiton laiksi. Joidenkin liittojen alkamiseen liittyy myös julkinen suullinen vala, jolla sitoudutaan noudattamaan ehtoja. Näin tapahtuu avioliiton avioliittoon vihkimisen lisäksi esimerkiksi sotilasvalassa, jolla sitoudutaan puolustamaan isänmaata, tai todistajan valassa oikeusistuimissa, joilla sitoudutaan rehellisiin vastauksiin ja lain kunnioittamiseen. Työsuhteet, opiskelu eri oppilaitoksissa edellyttävät myös tiettyä liittosuhdetta. Jäsenyys kristillisessä seurakunnassa perustuu myös liittoon, kasteen liittoon. Emme selviä elämästä yksinään, joten elämme aina samanaikaisesti monissa eritasoisissa liitoissa.

Jumala-suhde on liitto

Suhteessa Jumalaan on mitä suurimmassa määrin kysymys myös liitosta. Itse asiassa Vanha ja Uusi testamentti ovat liittoasiakirjoja, jotka kuvaavat ihmisen ja Jumalan välistä suhdetta. Ne ovat testamenttiliittoja. Testamenttikin on liitto kahden osapuolen välillä, mutta sikäli erikoinen, että sen solmimiseen riittää vain toinen osapuoli ja se tulee voimaan vasta laatijansa kuoltua. Siksi sekä Vanhassa että Uudessa liitossa on veri, joka varmistaa liiton laatijan kuoleman ja liiton voimaan tulon. Suhteessa Jumalaan on olemassa kaksi mahdollista liittomallia. Toinen on lakiliitto ja toinen on armoliitto.

Lakiliitto

Jumala solmi luomansa Aadamin kanssa lakiliiton. Siihen ei tarvittu mitään veriuhrin, riitti, että ihminen noudatti Jumalan antamaa lakia, joka antoi suunnattoman suuren vapauden toimia Jumalan valmistamassa maailmassa ja Hänen valmistamillaan resursseilla, luonnon rikkailla antimilla Jumalan rakkaudesta nauttien, sikäli kuin ihminen pysyi alamaisena Jumalalle. Laissa oli vain yksi rajoite: ”Hyvän ja pahantiedon puun hedelmää ei saanut syödä kuolemantuomion uhalla.” Sen rikkomisen merkitsisi nimittäin asettamista itsensä Jumalan yläpuolelle, nousemista kapiinaan Jumalaa vastaan ja moraalin määrittelyn siirtämistä Jumalalta omalle sydämelle. Tätä lakiliittoa Adam ja Eeva eivät pitäneet eikä sitä ole sen jälkeenkään kuukaan muu kyennyt pitämään kuin Jeesus Kristus suuri ylipappimme ja uuden liiton Asettaja ja Välimies.

Armoliitot

Myöhemmin Jumala solmi armoliitoja ihmiskunnan kanssa. Ensimmäisen hän solmi Aadamin ja Eevan kanssa syntiinlankeemuksen jälkeen pukemalla heidät uhrimansa eläimien nahasta valmistettuihin asuihin ja antamalla lupauksen tulevasta Messiaasta, joka murtaisi Saatanan vallan. Siitä alkoi samalla ihmisten uhripalvelu, jossa he uhrasivat eläimiä syntiuhreiksi Jumalalle. Sitten tuli Nooan liitto, jossa Jumala sitoutui olemaan hukuttamatta koko ihmiskuntaa uudelleen vedenpaisumuksella. Sitä seurasi Jumalan uskonliitto Aabrahamin kanssa, joka sisälsi lupauksen hänen jälkeläisessään Messiaassa kaikille kansoille tulevasta siunauksesta.

Mooseksen liitto

Heprealaiskirje keskittyy kuitenkin vertaamaan ennen kaikkea Mooseksen kautta annettua vanhaa liittoa Jeesuksessa meille annettuun uuteen. Molemmat ovat armoliittoja, vaikka molempiin liittyykin laki. Laki ei kummassakaan tarkoita keinoa päästä pelastuksesta ja Jumala-suhteen palauttamisesta osalliseksi vaan sen tehtävä on ilmoittaa käytännöllisesti, millaista on elää rakkaudessa. Rakkaus täyttää lain.

Mooseksenkaan välittämää kymmenen käskyn lakia ei annettu Egyptin orjuudessa, missä ihmisten oli pakko totella egyptiläisiä tyranneja vaan vasta vapautetulle kansalle. Kansa kyllä sitoutui vapaasti noudattamaan lakia, mutta epäonnistui siinä surkeasti. Mooseksen liitossa ihmisen sydän ei muuttunut ja siksi siinä syntiuhrein etsittiin Jumalan armoa ja anteeksiantamusta. Jumala todella armahti kansaansa, koska myöhemmin Jeesuksen Golgatan uhri maksoi senkin syntivelan, joista vanhan liiton uhrin olivat vain muistutus:

Kristus on siis uuden liiton välimies. Hänen kuolemansa on tapahtunut lunastukseksi ensimmäisen liiton aikaisista rikkomuksista, jotta kutsutut saisivat luvattun iankaikisen perinnön. (9:15)

Paavali kirjoittaa samasta asiasta:

Hänet (Jeesuksen) Jumala on asettanut armoistuimeksi uskon kautta hänen vereensä osoittaakseen vanhurskautensa, koska oli jumalallisessa kärsivällisyydessään jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit. Tämän Jumala teki osoittaakseen vanhurskautensa nykyajassa: hän on itse vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen. (Room. 3:25-26)

Vasta uudessa liitossa ihmisen sydän vapautetaan synnin syyllisyydestä ja orjuudesta. Vasta Jeesuksen veressä syntinsä anteeksi saanut ja Pyhässä Hengessä Jumalan rakkauden sydämeensä saanut ihminen kykenee rakastamaan ja lähtee siksi myös pelastuneena täyttämään lakia. Ei Mooseksen vanha liitto eikä myöskään uusi liitto Kristuksessa ole lakiliitto, vaan armoliitto. Mooseksen liitto ei ollut vain esikuva vaan myös valmistus uutta varten, kun se paljasti ihmisten syntisyyden ja ajaa häntä etsimään apua Kristuksen täytetystä teosta Golgatalla.

Pääkohta

Sanomamme pääkohta on siis tämä: Meillä on sellainen ylipappi, joka istuu Majesteetin valtaistuimen oikealla puolella taivaissa. Hän palvelee pyhäkössä, siinä oikeassa ilmestysmajassa, jonka on pystyttänyt Herra eikä ihminen. Jokainen ylipappi asetetaan uhraamaan lahjoja ja uhreja. Sen vuoksi on välttämätöntä, että myös meidän ylipapillamme on jotakin uhrattavaa. (1-3)

Tähän asti Heprealaiskirjeen kirjoittaja on kuvannut, millainen suuri ylipappimme Jeesus Kristus on. Hän lähti liikkeelle hänen jumaluudestaan ja osoitti sitten, miten täydellisen ihmisyyden perusteella hän on kykenevä toimimaan sekä välimiehenämme että ylipappinamme. Vanhassa liitossa Mooses oli välittäjä kansan ja Jumalan välillä ja Aaron oli ylipappi, mutta Jeesus on sekä Välimies että Ylipappi. Jeesus on Melkisedekin järjestyksen mukainen Aaronia ja Moosesta suurempi, myös enkeleitä suunnattomasti korkeampi virassaan. Edelleen kirjoittaja kuvasi millaisella tavalla Isä asetti Jeesuksen pappeuteen ja myös millaisella vihkimyksellä hän Getsemanen puutarhassa astui tehtävänsä uhrata itsensä meidän syntiemme sovitukseksi. Kaiken aikaa kirjoittaja on korostanut, miten pelastuksemme lepää kokonaan Ylipappimme työn varassa ja miten tärkeää on siksi kuunnella Jeesusta ja ottaa vaarin hänen puheestaan.

Kaikkivaltias Ylipappi taivaassa

Nyt olemme saapuneet kirjeen pääkohtaan eli siihen, millaista työtä Jeesus ylipappinamme suorittaa Isän oikealla puolella alati meidän omiensa hyväksi. Ensiksi kirjoittaja korostaa uudelleen, että Isän Majesteetin oikealla puolella istuvalla Ylipapillamme on kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Hän ei voi vain heikon Aaronin tavoin todeta, miten kansa villiintyy epäjumalanpalvelukseen kultaisen vasikan ympärillä, vaan hänellä on kyky puuttua asioiden kulkuun ei vain taivaassa vaan yhtä lailla myös maan päällä.

Jeesuksen ylipapillinen toiminta tapahtuu itse taivaassa, jota ilmestysmajan ja temppelin kaikkein pyhin edusti maan päällä. Ylipappimme ja Isän välissä kirkkaudessa ei ole mitään erottavaa, hänellä on kaikessa välitön pääsy ja yhteys Isän kanssa. Siksi meillä on suora pääsy Jeesuksen kautta Isän sydämelle. Mitään muita maalli-

sia välittäjiä, pyhimyksiä tai enkeleitä ei siinä tarvita, sillä ne muodostavat vain esteen vapaalle pääsyllemme Isän luo:

Minä, Johannes, kuulin ja näin tämän kaiken. Kun olin sen kuullut ja nähnyt, minä heittäydyin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkojen juureen, joka oli tämän minulle näyttänyt. Mutta hän sanoi: "Varo, ettet tee sitä! Minä olen sinun ja veljesi, profeettojen, palvelustoveri, sekä niiden, jotka ottavat varteen tämän kirjan sanat. Jumalaa sinun tulee kumartaen palvoa!" (Ilm. 22:8-9)

Esirukoileva Ylipappi

Edellisessä luvussa kirjoittaja viittasikin siihen rukouspalveluun, jota Jeesus alati suorittaa omiensa hyväksi Isälle: *Mutta tällä on katoamaton pappeus, koska hän pysyy iäti. Siksi hän myös voi täydellisesti pelastaa ne, jotka hänen kauttaan tulevat Jumalan luo, sillä hän elää aina rukoillakseen heidän puolestaan.* (7:24-25)

Uskovan ihmisen rukouksen olemus on se, että Pyhä Henki synnyttää pyynnöt ja kiitoksen ja ylistyksen, jotka Jeesus ylimmäisenä pappina välittää Isälle, joka ottaa ne vastaan ja kuulee ne sillä perusteella, että Jeesuksen veri on puhdistanut ei vain rukoilijat vaan myös heidän rukouksensa ja Jeesus antaa oman arvovaltansa "puumerkin" jokaiseen rukouksemme. Koska Pyhän Hengen synnyttämiin rukouksiin sotkeutuu paljon lihallisuutta ja epäilyjämme, Jeesus karsii ne pois ja välittää Isälle vain täysin puhtaat Pyhän Hengen tahdon mukaiset rukoukset. Siksi Isä myös vastaa niihin.

Jopa aidon parannuksen tekijän rukoukseen saattaa sisältyä epäilyjä ja itsekkäitä motiiveja, mutta Jeesus ottaa nekin vastaan ja puhdistaa niin, että epäilijä saa anteeksi syntinsä ja pelastuksen lahjan. Hyvä esimerkki oli samarialaisen naisen uskon tulo Sykarin kaivolla. Jeesus oli tehnyt hänelle tarjouksen: *"Jos sinä tuntisit Jumalan lahjan ja hänet, joka sanoo sinulle: 'Anna minulle juotavaa', niin sinä pyytäisit häneltä, ja hän antaisi sinulle elävää vettä."* Vastaväitteitä esittäen ja epäillen nainen lopulta pyysi: *"Herra, anna minulle sitä vettä, ettei minun tulisi jano eikä minun tarvitsisi käydä täällä ammentamassa."* (Joh. 4:10,15) Hän kaipasi sydämen tyydyttävää elävää vettä, mutta epäili ja toivoi edes pääsevänsä raskaasta ruumiillisesta työtaakastaan. Jeesus sivuutti epäilyn ja auttoi hänet pelastukseen ja yhteyteen elävän Jumalan kanssa.

Taivaassa enkelit pitävät suurta juhlaa, kun yksi syntinen kääntyy, tunnustaa syntinsä ja saa Jeesuksen veressä osakseen anteeksiantamuksen ja uuden elämän. Mutta pysymisemme Herran omina aina lopulliseen voittoon asti on myös Jeesuksen esirukouspalvelun varassa. Taivaallinen rukouspalvelu tapahtuu suuren ylistyksen keskellä. Sitä kuvaa Ilmestyskirja näin:

Kun hän oli ottanut kirjan, ne neljä olentoa ja kaksikymmentäneljä vanhinta heittäytyivät Karitsan eteen. Heillä oli kullakin harppu ja kultainen malja täynnä suitsukkeita, pyhien rukouksia. He lauloivat uutta laulua: "Sinä olet arvollinen ottamaan kirjakäärön ja avaamaan sen sinetit, sillä sinut on teurastettu ja sinä olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista, kielistä, kansakunnista ja kansanheimoista. Sinä olet tehnyt heidät kuningaskunnaksi ja papeiksi meidän Jumalallemme, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä." (Ilm. 5:8-10)

Rukouspalvelu liittyy myös Jeesuksen maailmanhallintaan, jossa Jumala vie pelastussuunnitelmansa loppuun asti. Jumala toteuttaa suvereenisti oman suunnitelmansa myös pyhissä ja oikeudenmukaisissa tuomioissaan, mutta hän tekee senkin yhdessä Kristuksen seurakunnan ja Jeesuksen rukouspalvelun kanssa. Siitä kirjoitetaan näin:

Vielä tuli yksi enkeli ja asettui alttarin ääreen. Hänellä oli kultainen suitsutusastia, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä. Ja suitsukkeiden savu nousi enkelin kädestä pyhien ihmisten rukousten mukana Jumalan eteen. Enkeli otti suitsutusastian, täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle. Silloin tuli ukkosenjylinää, ääniä, salamoita ja maanjäristys. (Ilm. 8:3-5)

Jumalan tahto on, että hänen kansansa rukoilisi, niin itse asiassa eläisi rukouksessa suunnaten kaikessa ja kaiken aikaa mielensä suureen esirukoilijaamme ja Ylipappiimme Jeesukseen. Herra odottaa meiltä myös ylistystä ja rukoustemme kiitosuhria.

Uhraava Ylipappi

Ylipapin tehtävä on suorittaa myös uhreja. Jeesus suoritti kertakaikkisen uhrin luovuttamalla itsensä Golgatan ristille ja kantamalla sen tuskien keskellä koko sen rangaistuksen, joka jokaiselle ihmiselle ihmiskunnan alusta sen loppuun asti olisi kuulunut. Isän hylkäämänä hän kärsi helvetin tuskat. Hänen kärsimyksensä syvyys oli iankaikkisen syvä, niin että pelastetulta seurakunnalta menee koko ikuisuus siinä ilmenneen Jumalan rakkauden syvyyden luotaamisessa ja ylistämisessä.

Jeesuksen kärsimys ja kuolema ei vain valmistanut anteeksiantamusta, joka riittää koko ihmiskunnalle vaan hän hyvitti myös Isälle kaiken sen pahan, millä ihmiskunta on loukannut hänen pyhää nimeään. Herättämällä Jeesuksen kuolleista Isä hyväksyi Jeesuksen sijaissovituksen ja avasi sen kautta kaikkein syntisimmällekkin ihmiselle pääsyn iankaikkiseen elämään hänen yhteydessään. Jeesus kärsi maan päällä, mutta niin kuin Aaron ylipappina vei kerran vuodessa suurena sovituspäivänä uhrin verta ilmestysmajan kaikkein pyhimpään, Jumalan läsnäolon ja ilmoituksen paikkaan, samalla tavalla Jeesus astui taivaaseen oma sovitusveri mukanaan.

Vaikka Jeesuksen sovintoveri riittää jokaisen ihmisen pelastukseksi, kaikki eivät silti pelastu, koska he torjuvat Jumalan valmistaman lahjan epäuskossa. Vain ne, jotka ottavat vastaan Jeesuksen sovintoveren uhrissa ansaitun armon, voivat pelastua. Vaikka siis menneet, nykyiset ja tulevat synnit pois ottanut kertakaikkinen sovitus on täydellinen ja valmis, Jeesus ylipappina soveltaa taivaalliselta istuimeltaan sitä niihin, jotka häntä avukseen huutaen tulevat parannuksessa hänen luokseen. Isä lukee Jeesukseen turvaavan vanhurskaaksi, yhtä pyhäksi ja puhtaaksi kuin Jeesus itse.

Koska vanhurskautetut uskovat ovat edelleen syntisiä, he tarvitsevat jatkuvaa Jeesuksen veren puhdistusta. Juuri sitä veren puhdistavaa papillista palvelusta Jeesus jatkaa omiinsa aina siihen asti, kunnes he ruumiin ylösnousemuksessa pääsevät lo-pulta vapaaksi kaikesta syntisyydestä:

Mutta jos me vaellamme valossa, niin kuin hän on valossa, meillä on yhteys keskenämme ja Jeesuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä. Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, me eksytämme itsemme eikä totuus ole meissä. Jos me tunnustamme syntimme, niin Jumala, joka on uskollinen ja vanhurskas, antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä. (1. Joh. 1:7-9)

Jeesuksen ylimmäispapillinen palvelu on syy siihen, että uskovat voivat täysin luottaa siihen, että he pääsevät perille lopulliseen kirkkauteen. Seuraavassa luvussa Heprealaiskirje palaa vielä Jeesuksen uhripalveluun verraten sitä vanhaan.

Taivaan pienoismalli

Jos hän olisi maan päällä, hän ei olisikaan pappi, koska on jo olemassa niitä, jotka lain mukaan uhraavat lahjoja. He palvelevat Jumalaa pyhäkössä, joka on taivaallisten kuva ja varjo, kuten Moosekselle ilmoitettiin, kun hänen oli määrä valmistaa ilmestysmaja. Hänelle sanottiin: "Katso, että teet kaiken sen mallin mukaan, joka sinulle näytettiin vuorella." (4-5)

Vanhan ja Uuden liiton suhde on sama kuin varjon suhde todellisuuteen. Varjo kyllä viittaa todellisuuteen ja sen perusteella voidaan tietää yhtä ja toista taivaasta aivan samoin kuin Jumalan kuvaksi luotu ihminen syntiin langenneenakin heijastaa jotain Jumalan olemuksen ominaisuuksista. Ilmestysmajan kaikkein pyhin oli kuution muotoinen ja Ilmestyskirja kuvaa Jumalan taivaan myös suurena kuutiona, jonka keskellä on Jumalan valtaistuini. Uusi Jerusalemi, joka laskeutuu uuden maan ylle ja joka on pelastettujen lopullinen ihana koti, kuvataan myös kuutiona, jonka sivut ja korkeus ovat yli 2000 kilometrin kokoisia.

Vanhan liiton heikkous

Mutta meidän ylipappimme on saanut niin paljon jalomman viran kuin on parempi se liitto, jonka välittäjä hän on ja joka on perustettu paremmille lupauksille. Jos tuo ensimmäinen liitto olisi ollut moitteeton, ei olisi etsitty tilaa toiselle. Mutta moittien kansaansa Jumala sanoo: "Kuulkaa! Päivät tulevat, sanoo Herra, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton. Se ei ole samanlainen liitto kuin se, jonka tein heidän isiensä kanssa sinä päivänä, jona tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta. Koska he eivät pysyneet minun liitossani, en minäkään heistä välittänyt, sanoo Herra. (6-9)

Mooseksen liitto eli Vanha liitto oli kaksipuolinen. Jumala lupasi siinä suuren siunauksen Egyptistä vapautetulle kansakunnalle, mutta edellytti, että kansa pysyisi liitossa tunnustamalla elämässään Jumalan omaksi Herrakseen ja Kuninkaakseen. Jumala ei vahassakaan liitossa edellyttänyt ihmisiltä synnittömyyttä. Anteeksiantamisen vastaanottamista varten hän asetti toistuvan uhrijärjestelmän. Mutta Israelin kansa kääntyi pois Jumalasta epäjumaliin ja joutui liittoon kirjattujen kiurosten alle. Pian Siinain liiton solmimisen jälkeen kansa kapinoi Herraa vastaan ja lopulta joutui uudelleen orjuuteen pakkosiirtolaisuudessa. Vanha liitto osoittautui kykenemättömäksi pelastamaan ihmisiä siksi, että se jäin ulkoiseksi eikä kyennyt muuttamaan ihmisten sydämiä. Siksi profeetta Jeremia jo 600 vuotta ennen Jeesuksen syntymää julisti Herran sanana vanhan liiton kelpaamattomaksi ja uuden liiton tuloa.

Uusi liitto

Tämä on se liitto, jonka minä teen Israelin heimon kanssa niiden päivien jälkeen, sanoo Herra: Minä panen lakini heidän mieleensä ja kirjoitan ne heidän sydämeensä. Niin minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani. Silloin ei kukaan enää opeta lähimmäistään eikä veli veljeään sanoen: 'Tunne Herra', sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan. Ja minä annan anteeksi heidän väärytensä enkä enää muista heidän syntejään." (10-12)

Jeesuksen kolmas ylipapillinen tehtävä on toimia uuden liiton takaajana. Jos vanha liitto oli kaksipuolinen armoliitto, niin uusi on yksipuolinen siinä merkityksessä, että Jumala solmi liiton oman Poikansa kanssa, jonka tehtävänä on taata liiton pysyvyys siten, että sovitusuhrin jälkeen Jeesus sai Isältä Pyhä Hengen vuodatettavaksi ihmissydämiin. Uusi liitto on siksi testamenttiliitto, jonka vakuutena on Jeesuksen kuolema.

Ylösnoussut ja taivaalliseen ylipapilliseen tehtävään astunut Herra Jeesus itse takaa liiton pysyvyyden ja kestävyuden. Pyhä Henki asuu pelastetun sydämessä ja vaikuttaa tahtomisen ja tekemisen, niin että Jumalan hyvä tahto tapahtuu heidän elämässään. Ulkoinen laki piirretään ihmisen sydämeen niin, että Jumala tahto muuttuukin ihmisen tahdoksi. He pääsevät henkilökohtaiseen Kristuksen tuntemiseen ja sitä kautta Isän yhteyteen niin, ettei mikään eikä kukaan kykene enää erottamaan heitä Jumalan rakkaudesta Kristuksessa Jeesuksessa. Uusi liitto takaa sen, että pelastetuista tulee Herran omaisuutta. Niin kuin avioliitossa toisen tunteminen perustuu siihen, että puoliset omistavat toisensa, samoin Isän ja Pojan tunteminen perustaa siihen, että kuulumme hänelle, olemme hänen omansa.

Ordo salutis eli pelastusjärjestys

Lainattu Jeremian kirjan 31:31-32 kertoo myös niin sanotun pelastusjärjestyksen eli sen, missä järjestyksessä Herra pelastaa omansa. Tosin meidän tulee lukea jakso lopusta alkuun. Pelastus alkaa aina siitä, että syntinen ihminen taipuu tunnustamaan syntinsä, kääntyy anomaan armoa Jeesuksen uhrin tähden ja saa kaikki syntinsä anteeksi.

Jumalan anteeksiantamus Jeesuksen tähden on niin perusteellinen, ettei hän muista eikä muistele mitään niitä syntejä, jotka hän on antanut anteeksi. Me, jotka olemme armon saaneet, saatamme kyllä muistaa entiset syntimme, mutta meille on erittäin tärkeätä muistaa ne nimenomaan anteeksi saatuina, ettemme juuttuisi pyöriskelemään sellaisessa, minkä Jumala on ajat sitten unohtanut. Pietari varoittaa siitä näin:

Jos teillä on nämä (hyveet) ja ne yhä enentyvät, ne eivät anna teidän olla toimitettomia eivätkä hedelmättömiä Herramme Jeesuksen Kristuksen tuntemisessa. Mutta se, jolla ei näitä ole, on sokea ja likinäköinen. Hän on unohtanut puhdistuneensa entisistä synneistään. (2. Piet. 1:8-9)

Kristuksen tähden syntinsä anteeksi saanut oppii tuntemaan Jumalan persoonallisella tavalla, koska pelastuksessa hän saa osallisuuden Pyhään Henkeen, joka Raamatun sanan kautta alkaa kirkastaa hänen sydämelleen Kristuksen pyhyttä ja rakkautta. Tässä Jumalan tuntemisessa Kristuksen kautta ei ole mitään erotusta lasten ja vanhempien välillä, koska liiton perustalla molemmat ovat samalla tavalla Herran omaisuutta.

Kristuksen tunteminen johtaa lopulta siihen, että Pyhä Henki alkaa vaikuttaa uskovaissa Jumalan tahdon tekemistä, rakkautta, iloa, rauhaa ja kärsivällisyyttä. Se taas merkitsee, että hän omaehtoisesti tai paremminkin pyhähenkietoisesti alkaa halukkaasti noudattaa Jumalan lakia, joka on hänen rakkaustahtonsa.

Vanha häviää uuden tieltä

Kun hän sanoo "uuden", hän on julistanut ensimmäisen liiton vanhentuneeksi. Mutta mikä vanhenee ja on aikansa elänyt, on lähellä häviämistään. (13)

Heprealaiskirje on kirjoitettu ennen vuonna 70 tapahtunutta Jerusalemin hävitystä, koska vanhan liiton temppelipalvelus oli vielä toiminnassa. Sen häviäminen oli kuitenkin lähellä, joten ilmeisesti 66 alkaneet juutalaissodat olivat jo menossa.

Israelin kansa sai Jeesuksen taivaaseen astumisen jälkeen vielä 40 vuoden pituisen uuden etsikköajan, kun Jerusalemin seurakunta julisti sille evankeliumia. Kansakuntana se kuitenkin hylkäsi oman Messiaansa ja joutui hajotetuksi kaikkialle maailmaan ja raskaalle tielle, jolta sitä Herra on nyt kokoamassa omaan maahansa ja saamme odottaa, että lupaus kansakunnan kääntymisestä Jeesuksen puoleen on lähestymässä.

Vanha liitto on vanhentunut, vaikka Vanhan testamentin lukeminen onkin meille edelleen tärkeää, sillä siitä voimme oppia paljon vaelluksesta Herran kanssa myös uuden liiton aikana. Vanhaa testamenttia on kuitenkin aina luettava täyttymyksensä Uuden testamentin valossa ymmärtääksemme sitä oikein.

Rouva Yukiko Kagawan todistus

"Herra, johda minun tieni käsiisi, joissa kaikki muuttuu ylistykseksi." (Living praise)

Lapsesta asti olen uskonut hämärästi Jumalan olemassaoloon ja rukoillut tietämättä ketä ja mitä. Kasvaessani aloin pelätä kuolemaa, menetin itseluottamukseni, inhosin luonnnettani enkä ymmärtänyt tämän maailman muuttuvia arvoja. Siksi aloin etsiä todellista Jumalaa ja totuutta.

Ajattelin, että jos liittyisin johonkin uskontoon, voisin muuttua ja ymmärtää totuuden... Tämän pinnallisen ajatuksen vallassa liityin lukioaikana erääseen uususkontoon. Totuus jäi minulle kuitenkin edelleen hämärän peittoon, joten erosin siitä noin neljän vuoden kuluttua. Sen jälkeen Jehovan todistajien vierailun kautta tutustuin Raamattuun. Ajattelin, että Raamatun Jumala on todellinen, ja aloin opiskella sitä. Mutta sitten aloin vähitellen epäillä Jehovan todistajien järjestöä. En myöskään ymmärtänyt Jeesuksen kuolemaa ristillä. Se aiheutti minulle ahdistusta. Lisäksi mitä enemmän yritin omalla voimallani noudattaa Raamatun opetuksia, sitä enemmän se paljasti sydämeni rumuuden ja rakkauden puutteeni. Kyllästyin siihen, että ulkoisesti pystyin teeskentelemään hyvää ihmistä, mutta sisäisesti en ollut muuttunut lainkaan, tunsin sydämessäni raskaan taakan.

Silloin Herra johdatti minut Yoshino-joen luterilaiseen kristilliseen seurakuntaan, jonka suomalainen lähetysjärjestö oli perustanut noin 14 vuotta aiemmin. "Jeesus sanoi: 'Minä olen tie, totuus ja elämä. Kukaan ei pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani'" (Joh. 14:6). Tämän sanan kautta sain uskon ja ymmärsin, että Jeesus on

Jumala ja että hän kuoli ristillä ja sovitti syntini pelastaakseen minut syntisen, joka en pystynyt tekemään mitään omin voimin. Myöhemmin ymmärsin, että Herra vaikutti sen käyttäen monien ihmisten opastusta ja esirukousta.

Jumala, jota olin etsinyt, etsikin minua enemmän kuin minä häntä. Hän astui sydämeeni, vuodatti rakkautensa, antoi todellisen vapauden ja ilon. Hän muutti käsissään kaiken ylistykseksi. Lisäksi hän vastasi toiveeseeni perustaa uskova perhe ja antoi minulle, miehelleni ja tuolloin 4- ja 1-vuotiaille lapsillemme kasteen armon. Siitä on kulunut nyt 35 vuotta. Päivittäisessä elämässäni on ollut monia koettelemuksia ja huolenaiheita, olen valittanut Jumalalle, ollut masentunut ja itsekeskeinen sekä levittänyt pahaa hajua ympärilleni. Mutta myöhemmin olen ymmärtänyt, että kaikki tämä oli tarkoitettu murskaamaan ylpeyteni, kouluttamaan ja valmistamaan minua luottamaan enemmän Jumalaan.

Haluan jatkossakin luottaa Jumalaan ja vaeltaa hänen minua varten valmistamassaan suunnitelmassa, hänen asettamallaan paikalla.

Jumala itse vaikuttaa teissä tahtomisen ja tekemisen, että hänen hyvä tahtonsa tapahtuisi.
(Fil. 2:13)

Entä sinä?

Oletko sinä jo oppinut tuntemaan Uuden liiton ylipapin Jeesuksen Kristuksen? Hän on sovittanut maan päällä kaikki sinun syntisi ja on nyt Isän luona taivaassa ja rukoulee puolestasi. Ellet tunne häntä vielä henkilökohtaisesti, hän kutsuu sinua luokseen. Hän haluaa ottaa sinut liittoon, jossa pääset osalliseksi ikuisesta elämästä ja taivaan kirkkaudesta. Sitä varten hän haluaa myös puhdistaa sinut omalla kalliilla verellään, kun tunnustat hänelle kaikki syntisi, jotka mieltäsi painavat ja pyydät häntä tulemaan sydämesi valtiaaksi. Hän vastaa silloin sinulle lahjoittamalla sydämeesi anteeksiantamuksen rauhan ja vuodattamalla sydämeesi Jumalan rakkauden Pyhän Hengen astuessa elämääsi.

Jos sinä tunnet jo Herran Jeesuksen, hän kutsuu sinua kiinnittämään sydämesi häneen. Suuntaa katseesi suureen Ylipappiisi, joka rakastaa sinua syvästi ja lähde hänen Pyhän Henkensä voimalla toteuttamaan hänen tahtoaan rakastamalla lähimmäisiäsi niin, että hekin voisivat oppia tuntemaan Jeesuksen.